

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

/Лазур Я.В./

«19» *серпня* 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	293 «Міжнародне право»
Освітня програма	«Міжнародне право»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська мова

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Міграційне право» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» 293 «Міжнародне право» освітньої програми «Міжнародне право».

Розробники: Герич А.Й. - кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права ДВНЗ «УжНУ».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права протокол № 11 від «15» червня 2021 р.

Завідувач кафедри Карабін Т.О.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету протокол № 9 від «25» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Булеца С.Б.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2021 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Міграційне право» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 44 години (лекції – 20, практичні заняття – 24), самостійна робота студентів – 76 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1,4	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 76	II	
	Лекції:	
	20	8
	Практичні (семінарські):	
	24	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	76	76

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міграційне право» є опанування студентами-правниками теоретичних знань і формування у них практичних умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, пов'язаних із питаннями міграції, глибоке і всебічне дослідження зародження і розвитку правового регулювання міграційних процесів в Україні, здійснення аналізу правового статусу різних категорій мігрантів в Україні (іммігрантів, іноземців та осіб без громадянства, яким надається притулок, біженців, репатріантів), сприяння опануванню методики правового аналізу норм міграційного права України.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері правового регулювання міжнародних відносин і порівняльного правознавства, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність усвідомлювати особливості предметної сфери і професії, приймати обґрунтовані рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність спілкування з представниками інших професійних груп, експертів з інших галузей знань/видів правничої діяльності, а також здатність працювати у міжнародному фаховому середовищі.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК2. Здатність розуміти зміст та юридичну природу національних нормативно-правових актів, міжнародних договорів та інших міжнародних документів.

ФК3. Здатність застосовувати нормативні положення і доктрини міжнародного публічного, міжнародного приватного, національного, іноземного, європейського права, використовувати вузькоспеціалізовані знання з конкретних напрямів регулювання міжнародним правом.

ФК10. Здатність до самонавчання та підвищення рівня власної кваліфікації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Міграційне право» вивчається на 1 році навчання і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми «Міжнародне право» опанування дисципліни потребує попереднього вивчення освітніх компонент у межах зазначеної освітньої програми, зокрема:

ОК 10 “Практикум перекладу”,

ОК 1 Дипломатичний етикет та етика юриста-міжнародника

ОК 11 Права людини у міжнародному праві

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-наукової програми “Міжнародне право” на другому (магістерському) рівні вищої освіти, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Шифр ПРН	Результати навчання з дисципліни
ПРН 1.	Використовувати набуті знання, навички для вирішення міжнародно-правових та національно-правових проблем, аналізу правових концепцій на предмет логічної послідовності та практичної адекватності, пропонування нових ідей для розв’язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності.
ПРН 4.	Розуміти міжнародно-правову ситуацію, використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації, зокрема за допомогою новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, для з’ясування обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подіям.
ПРН 5.	Демонструвати навички комунікацій з представниками професійних груп з галузі міжнародних відносин, а також представниками різних видів правничої діяльності на національному та міжнародному рівнях.
ПРН 7.	Здійснювати наукові дослідження з актуальних питань теорії та практики міжнародного права, європейського права, формулювати новизну таких досліджень, публікувати їх результати в наукових фахових виданнях, а також захищати власні інноваційні розробки на відповідному рівні.
ПРН 13.	Аналізувати зарубіжний досвід правового регулювання у відповідній сфері.
ПРН 15.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності щодо правового регулювання транскордонного співробітництва в Європі.
ПРН 16.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, яка стосується міжнародного захисту прав людини.
ПРН 19.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, що стосується європейського права.
ПРН 21.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя та підвищення рівня власної професійної кваліфікації

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення студентами вищої освіти таких очікуваних результатів навчання :

Шифр ПРН	Очікувані результати навчання з дисципліни
ПРН 1.	Вміти застосовувати набуті знання, навички для вирішення практичних проблем у сфері міграційного права, аналізувати тенденції розвитку даної галузі та запропонувати шляхи вирішення колізій та недоліків, як у законодавстві, так і у правозастосовчій практиці.
ПРН 4.	Розуміти міжнародно-правову ситуацію та вміти аналізувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації, зокрема за допомогою новітніх

	інформаційних і комунікаційних технологій, для з'ясування обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подіям, що стосуються відносин у сфері міграційного права.
ПРН 5.	Вміти комунікувати з представниками професійних груп з галузі міграційних відносин, а також представниками різних видів правничої діяльності на національному та міжнародному рівнях.
ПРН 7.	Здійснювати наукові дослідження з актуальних питань теорії та практики міграційного права, формулювати новизну таких досліджень, пропонувати можливі шляхи вирішення тих проблем, що висвітлюються у дослідженнях.
ПРН 13.	Аналізувати зарубіжний досвід правового регулювання у сфері міграційного права.
ПРН 15.	Застосовувати норми міграційного права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності щодо правового регулювання транскордонного співробітництва в Європі.
ПРН 16.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, яка стосується міжнародного захисту прав людини у відносинах міграції, отримання притулку, репатріації, в'їзду та виїзду за кордон.
ПРН 19.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, що стосується європейського міграційного права.
ПРН 21.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя та підвищення рівня власної професійної кваліфікації

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є тести.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор.

5.2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль з предмету «Міграційне право» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

5.3. Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

5.4. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

5.5. Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою

літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентіві, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

5.6. Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

1. Вступ до міграційного права
2. Міграційне право як галузь права
3. Суб'єкти міграційного права
4. Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі
5. Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації
6. Правовий статус внутрішньо переміщених осіб
7. Юридична відповідальність у міграційному праві
8. Міжнародне міграційне право

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб.	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1 Вступ до міграційного права	8	2	4			10	8	1				10
Тема 2 Міграційне право як галузь права	8	2	2			10	8	1				10
Тема 3 Суб'єкти міграційного права	8	2	2			8	8	1				8
Тема 4 Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі	8	2	2			10	10	1	2			10
Тема 5 Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації	8	2	4			10	8	1				10
Тема 6 Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	10	4	4			8	10	1	2			8
Тема 7 Юридична відповідальність у міграційному праві	8	2	4			10	8	1				10
Тема 8 Міжнародне міграційне право	10	4	2			10	8	1				10
Всього за модулем 1	68	20	24			76		8	4			76
Усього годин	120	20	24			76		8	4			76

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6.3. Тематика лекційних занять

№ з/п	Тема і зміст лекції	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	ТЕМА 1. ВСТУП ДО МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА Поняття, зміст і види міграції. Значення громадянства в міграційному праві. Поняття державного кордону України. Свобода пересування та її межі. Історичні витоки міграційного права.	2
2	ТЕМА 2. МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА Поняття, предмет і метод міграційного права. Принципи та функції міграційного права. Система та інститути міграційного права. Міграційно-правові норми. Джерела міграційного права.	2
3	ТЕМА 3. СУБ'ЄКТИ МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА Поняття та види суб'єктів міграційного права. Правовий статус мігрантів. Іноземці, особи без громадянства та біженці. Державна міграційна служба України та її повноваження. Взаємодія ДМС України з іншими органами держави.	2
4	ТЕМА 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В'ЇЗДУ В УКРАЇНУ ТА ВИЇЗДУ ЗА ЇЇ МЕЖІ Документи, що посвідчують особу, та дають їй право на перетин державного кордону України. Поняття, категорії та види віз. Порядок і умови в'їзду на територію України. Порядок і умови виїзду за межі України. Обмеження в'їзду в Україну та виїзду за її межі.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
Змістовий модуль 2.		
5	ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІММІГРАЦІЇ, ПРИТУЛКУ ТА РЕПАТРІАЦІЇ Поняття, умови та порядок імміграції в Україну. Правовий статус іммігрантів. Поняття та зміст права на притулок. Правовий статус біженця. Порядок надання, втрати та позбавлення статусу біженця. Правове регулювання репатріації.	2
6	ТЕМА 6. ПРАВОВИЙ СТАТУС ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ Поняття внутрішньо переміщеної особи. Облік та реєстрація внутрішньо переміщених осіб. Завдання та повноваження Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. Правовий режим тимчасово окупованої території. Забезпечення прав та свобод громадян, які проживають на тимчасово окупованій території. Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї.	4
7	ТЕМА 7. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ Протидія нелегальній міграції. Протидія торгівлі людьми. Адміністративна відповідальність у сфері міграції. Кримінальна	2

	відповідальність у сфері міграції. Юридична відповідальність посадових осіб Державної міграційної служби України.	
8	ТЕМА 8. МІЖНАРОДНЕ МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО Регулювання міграційно-правових відносин в країнах Східної Європи. Міграційне право Європейського Союзу. Діяльність Ради Європи у сфері міграції. Правове регулювання міграційних процесів у США та Канаді.	4
Разом за змістовий модуль 2		12
Усього		20

6.4. Теми практичних (семінарських, лабораторних занять)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до міграційного права	4
2	Міграційне право як галузь права	2
3	Суб'єкти міграційного права	2
4	Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі	2
5	Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації	4
6	Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	4
7	Юридична відповідальність у міграційному праві	4
8	Міжнародне міграційне право	2
Разом годин		24

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до міграційного права	10
2.	Міграційне право як галузь права	10
3.	Суб'єкти міграційного права	8
4.	Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі	10
5.	Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації	10
6.	Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	8
7.	Юридична відповідальність у міграційному праві	10
8.	Міжнародне міграційне право	10
Разом годин		76

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Теми есе:

1. Міграційне право в правовій системі України.
2. Проблеми визначення предмету та методу міграційного права
3. Міграційно-правові відносини: поняття, суб'єкти, зміст.
4. Види юридичної відповідальності та їх застосування до іноземців.
5. Правове регулювання порядку перетинання кордону України.
6. Умови та порядок в'їзду на територію України, виїзду за її межі, свободи пересування територією України
7. Умови імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства
8. Порядок імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства
9. Правовий статус іммігрантів в Україні
10. Юридична відповідальність іммігрантів за порушення законодавства України
11. Юридична природа та зміст права на притулок
12. Правовий статус біженців в Україні
13. Особливості реалізації механізму надання, втрати та позбавлення статусу біженця
14. Нормативно-правове регулювання репатріації.
15. Проблеми правового регулювання репатріації в законодавстві України.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавство

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст. 141.
3. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: закон України від 22 вересня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 16. Ст. 146.
4. Про громадянство України: закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст. 75.
5. Про державний кордон України: закон України від 4 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 2. Ст. 5.
6. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: закон України // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 1. Ст. 1.
7. Про зовнішню трудову міграцію: закон України від 5 листопада 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 49-50. Ст. 463.
8. Про імміграцію: закон України від 7 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. Ст. 197.
9. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: закон України від 21 січня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 18. Ст. 101.
10. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: закон України від 22 вересня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 179.
11. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання: закон України від 11 грудня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. Ст. 232.
12. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF>

Базові

1. Голобородько Д. В. Міграційне право України: проблеми становлення як самостійної правової галузі / Д. В. Голобородько // Публічне право. 2015. № 1. С. 219-224.
2. Міграційне право України / за ред. С. М. Гусарова. Харків, 2016. 296 с.
3. Римаренко Ю. І. Міжнародне міграційне право / Ю. І. Римаренко. К., 2007. 640 с.
4. Супруновський А. Джерела міграційного права України / Андрій Супруновський // Підприємництво, господарство і право. 2017. № 12. С. 201-206.
5. Тиндик Н. П. Світовий міграційний процес: теорія, практика, державне регулювання / Н. П. Тиндик. К., 2006. 532 с.

6. Чехович С. Б. Елементарний курс міграційного права України: Конспект лекцій / С. Б. Чехович. – К., 2004. – 216 с.

Допоміжні

1. Буроменський М. В. Міжнародний захист прав людини та права біженців / М. В. Буроменський. К., 2002. 160 с.
2. Гудвин-Гилл Г. С. Статус беженца в международном праве: Пер. с англ. / Под ред. М. И. Левиной. — М.: ЮНИТИ, 1997. 647 с.
3. Довгерт А. С. Правовое регулирование международных трудовых отношений / А. С. Довгерт. К.: УМК ВО, 1992. 248 с.
5. Кондратьев Я.Ю. Основы миграциеведства / Кондратьев Я.Ю., Римаренко Ю.І., Олефір В.І. К.: Ін-т держави та права ім. В.М.Корецького НАН України, 2000. 414 с.
6. Нелегальна міграція та торгівля жінками у міжнародно-правовому контексті / За редакцією Ю.С.Шемшученка. К.: Ін-т держави та права ім. В.М.Корецького НАН України, Київський ун-т права, Національна академія внутрішніх справ України, 2001. 1012 с.
7. Олефір В.І. Адміністративно-правове регулювання протидії нелегальній міграції та торгівлі людьми / В. І. Олефір. К.: Друкарня МВС України. 2004. 308 с.
8. Пирожков С. Зовнішня міграція в Україні: причини, наслідки, стратегії / Пирожков С., Малиновська О., Марченко Н. К.: Академпрес, 1997. 128 с.
9. Піскун О. Основы міграційного права: порівняльний аналіз / О. Піскун. К.: ПМ-Леся, 1998. 360 с.
10. Прибиткова І. М. Основы демографії / І. М. Прибиткова. К.: АртЕк, 1997. 256 с.
11. Тодика Ю. Н. Конституционно-правовой статус иностранцев и беженцев в Украине / Ю. Н. Тодика. Х.: Факт, 1999. 104 с.
12. Чехович С. Б. Юридичні аспекти міграційних процесів в Україні / С. Б. Чехович. К., 2001. 288 с.

Інформаційні ресурси

<http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
<http://kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
<http://ccu.gov.ua> – Офіційний сайт Конституційного Суду України.
<http://president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
<http://www.un.org> – Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
<http://coe.int> - Офіційний сайт Ради Європи
<http://europa.eu.int> - Офіційний сайт Європейського Союзу
<http://echr.coe.int> - Офіційний сайт Європейського суду

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(прізвище ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2021 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Міграційне право» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 44 години (лекції – 20, практичні заняття – 24), самостійна робота студентів – 76 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 76	1-й	2-й
	Лекції:	
	20	8
	Практичні (семінарські):	
	24	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	76	76

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міграційне право» є опанування студентами-правниками теоретичних знань і формування у них практичних умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, пов'язаних із питаннями міграції, глибоке і всебічне дослідження зародження і розвитку правового регулювання міграційних процесів в Україні, здійснення аналізу правового статусу різних категорій мігрантів в Україні (іммігрантів, іноземців та осіб без громадянства, яким надається притулок, біженців, репатріантів), сприяння опануванню методики правового аналізу норм міграційного права України.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері правового регулювання міжнародних відносин і порівняльного правознавства, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність усвідомлювати особливості предметної сфери і професії, приймати обґрунтовані рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність спілкування з представниками інших професійних груп, експертів з інших галузей знань/видів правничої діяльності, а також здатність працювати у міжнародному фаховому середовищі.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК2. Здатність розуміти зміст та юридичну природу національних нормативно-правових актів, міжнародних договорів та інших міжнародних документів.

ФК3. Здатність застосовувати нормативні положення і доктрини міжнародного публічного, міжнародного приватного, національного, іноземного, європейського права, використовувати вузькоспеціалізовані знання з конкретних напрямів регулювання міжнародним правом.

ФК10. Здатність до самонавчання та підвищення рівня власної кваліфікації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Міграційне право» вивчається на 1 році навчання і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми «Міжнародне право» опанування дисципліни потребує попереднього вивчення освітніх компонент у межах зазначеної освітньої програми, зокрема:

ОК 1 Дипломатичний етикет та етика юриста-міжнародника

ОК 10 Практикум перекладу

ОК 11 Права людини у міжнародному праві

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-наукової програми “Міжнародне право” на другому (магістерському) рівні вищої освіти, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Шифр ПРН	Результати навчання з дисципліни
ПРН 1.	Використовувати набуті знання, навички для вирішення міжнародно-правових та національно-правових проблем, аналізу правових концепцій на предмет логічної послідовності та практичної адекватності, пропонування нових ідей для розв’язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності.
ПРН 4.	Розуміти міжнародно-правову ситуацію, використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації, зокрема за допомогою новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, для з’ясування обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подіям.
ПРН 5.	Демонструвати навички комунікацій з представниками професійних груп з галузі міжнародних відносин, а також представниками різних видів правничої діяльності на національному та міжнародному рівнях.
ПРН 7.	Здійснювати наукові дослідження з актуальних питань теорії та практики міжнародного права, європейського права, формулювати новизну таких досліджень, публікувати їх результати в наукових фахових виданнях, а також захищати власні інноваційні розробки на відповідному рівні.
ПРН 13.	Аналізувати зарубіжний досвід правового регулювання у відповідній сфері.
ПРН 15.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності щодо правового регулювання транскордонного співробітництва в Європі.
ПРН 16.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, яка стосується міжнародного захисту прав людини.
ПРН 19.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, що стосується європейського права.
ПРН 21.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя та підвищення рівня власної професійної кваліфікації

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення студентами вищої освіти таких очікуваних результатів навчання :

Шифр ПРН	Очікувані результати навчання з дисципліни
ПРН 1.	Вміти застосовувати набуті знання, навички для вирішення практичних проблем у сфері міграційного права, аналізувати тенденції розвитку даної галузі та запропонувати шляхи вирішення колізій та недоліків, як у законодавстві, так і у правозастосовчій практиці.
ПРН 4.	Розуміти міжнародно-правову ситуацію та вміти аналізувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації, зокрема за допомогою новітніх

	інформаційних і комунікаційних технологій, для з'ясування обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подіям, що стосуються відносин у сфері міграційного права.
ПРН 5.	Вміти комунікувати з представниками професійних груп з галузі міграційних відносин, а також представниками різних видів правничої діяльності на національному та міжнародному рівнях.
ПРН 7.	Здійснювати наукові дослідження з актуальних питань теорії та практики міграційного права, формулювати новизну таких досліджень, пропонувати можливі шляхи вирішення тих проблем, що висвітлюються у дослідженнях.
ПРН 13.	Аналізувати зарубіжний досвід правового регулювання у сфері міграційного права.
ПРН 15.	Застосовувати норми міграційного права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності щодо правового регулювання транскордонного співробітництва в Європі.
ПРН 16.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, яка стосується міжнародного захисту прав людини у відносинах міграції, отримання притулку, репатріації, в'їзду та виїзду за кордон.
ПРН 19.	Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, що стосується європейського міграційного права.
ПРН 21.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя та підвищення рівня власної професійної кваліфікації

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є тести.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор.

5.2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль з предмету «Міграційне право» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

5.3. Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

5.4. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

5.5. Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою

літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

5.6. Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

1. Вступ до міграційного права
2. Міграційне право як галузь права
3. Суб'єкти міграційного права
4. Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі
5. Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації
6. Правовий статус внутрішньо переміщених осіб
7. Юридична відповідальність у міграційному праві
8. Міжнародне міграційне право

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб.	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1 Вступ до міграційного права	8	2	4			10	8	1				10
Тема 2 Міграційне право як галузь права	8	2	2			10	8	1				10
Тема 3 Суб'єкти міграційного права	8	2	2			8	8	1				8
Тема 4 Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі	8	2	2			10	10	1	2			10
Тема 5 Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації	8	2	4			10	8	1				10
Тема 6 Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	10	4	4			8	10	1	2			8
Тема 7 Юридична відповідальність у міграційному праві	8	2	4			10	8	1				10
Тема 8 Міжнародне міграційне право	10	4	2			10	8	1				10
Всього за модулем 1	68	20	24			76		8	4			76
Усього годин	120	20	24			76		8	4			76

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6.3. Тематика лекційних занять

№ з/п	Тема і зміст лекції	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	ТЕМА 1. ВСТУП ДО МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА Поняття, зміст і види міграції. Значення громадянства в міграційному праві. Поняття державного кордону України. Свобода пересування та її межі. Історичні витоки міграційного права.	2
2	ТЕМА 2. МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА Поняття, предмет і метод міграційного права. Принципи та функції міграційного права. Система та інститути міграційного права. Міграційно-правові норми. Джерела міграційного права.	2
3	ТЕМА 3. СУБ'ЄКТИ МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА Поняття та види суб'єктів міграційного права. Правовий статус мігрантів. Іноземці, особи без громадянства та біженці. Державна міграційна служба України та її повноваження. Взаємодія ДМС України з іншими органами держави.	2
4	ТЕМА 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В'ЇЗДУ В УКРАЇНУ ТА ВИЇЗДУ ЗА ЇЇ МЕЖІ Документи, що посвідчують особу, та дають їй право на перетин державного кордону України. Поняття, категорії та види віз. Порядок і умови в'їзду на територію України. Порядок і умови виїзду за межі України. Обмеження в'їзду в Україну та виїзду за її межі.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
Змістовий модуль 2.		
5	ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІММІГРАЦІЇ, ПРИТУЛКУ ТА РЕПАТРІАЦІЇ Поняття, умови та порядок імміграції в Україну. Правовий статус іммігрантів. Поняття та зміст права на притулок. Правовий статус біженця. Порядок надання, втрати та позбавлення статусу біженця. Правове регулювання репатріації.	2
6	ТЕМА 6. ПРАВОВИЙ СТАТУС ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ Поняття внутрішньо переміщеної особи. Облік та реєстрація внутрішньо переміщених осіб. Завдання та повноваження Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. Правовий режим тимчасово окупованої території. Забезпечення прав та свобод громадян, які проживають на тимчасово окупованій території. Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї.	4
7	ТЕМА 7. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ Протидія нелегальній міграції. Протидія торгівлі людьми. Адміністративна відповідальність у сфері міграції. Кримінальна	2

	відповідальність у сфері міграції. Юридична відповідальність посадових осіб Державної міграційної служби України.	
8	ТЕМА 8. МІЖНАРОДНЕ МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО Регулювання міграційно-правових відносин в країнах Східної Європи. Міграційне право Європейського Союзу. Діяльність Ради Європи у сфері міграції. Правове регулювання міграційних процесів у США та Канаді.	4
Разом за змістовий модуль 2		12
Усього		20

6.4. Теми практичних (семінарських, лабораторних занять)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до міграційного права	4
2	Міграційне право як галузь права	2
3	Суб'єкти міграційного права	2
4	Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі	2
5	Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації	4
6	Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	4
7	Юридична відповідальність у міграційному праві	4
8	Міжнародне міграційне право	2
Разом годин		24

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до міграційного права	10
2.	Міграційне право як галузь права	10
3.	Суб'єкти міграційного права	8
4.	Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі	10
5.	Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації	10
6.	Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	8
7.	Юридична відповідальність у міграційному праві	10
8.	Міжнародне міграційне право	10
Разом годин		76

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Теми есе:

1. Міграційне право в правовій системі України.
2. Проблеми визначення предмету та методу міграційного права
3. Міграційно-правові відносини: поняття, суб'єкти, зміст.
4. Види юридичної відповідальності та їх застосування до іноземців.
5. Правове регулювання порядку перетинання кордону України.
6. Умови та порядок в'їзду на територію України, виїзду за її межі, свободи пересування територією України
7. Умови імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства
8. Порядок імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства
9. Правовий статус іммігрантів в Україні
10. Юридична відповідальність іммігрантів за порушення законодавства України
11. Юридична природа та зміст права на притулок
12. Правовий статус біженців в Україні
13. Особливості реалізації механізму надання, втрати та позбавлення статусу біженця
14. Нормативно-правове регулювання репатріації.
15. Проблеми правового регулювання репатріації в законодавстві України.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавство

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.
2. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: закон України від 22 вересня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. Ст. 146.
3. Про громадянство України: закон України від 18 січня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст. 75.
4. Про державний кордон України: закон України від 4 листопада 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5.
5. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 1. Ст. 1.
6. Про зовнішню трудову міграцію: закон України від 5 листопада 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 49-50. Ст. 463.
7. Про імміграцію: закон України від 7 червня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 41. Ст. 197.
9. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: закон України від 21 січня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 18. Ст. 101.
10. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: закон України від 22 вересня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. Ст. 179.
11. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання: закон України від 11 грудня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 15. Ст. 232.
12. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF>

Базові

1. Development and modernization of the legal systems of Eastern Europe: experience of Poland and prospects of Ukraine: Collective monograph. Vol. 1. Lublin: Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2017. 368 p.

2. Голобородько Д. В. Міграційне право України: проблеми становлення як самостійної правової галузі. *Публічне право*. 2015. № 1. С. 219224.
3. Захист прав внутрішньо переміщених осіб: монографія; за заг. ред.: д-ра юрид. наук, проф. О.Я. Рогача; д-ра юрид. наук, проф. М.В. Савчина; к.ю.н, доц. М.В. Менджул. Ужгород: РІК-У, 2018. 268 с
4. Калюжний Р. А. Адміністративно-правовий статус осіб, визнаних біженцями в Україні. К.: Леся, 2015. 192 с.
5. Малиновська О. А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії. К.: НІСД, 2018. 472 с.
6. Механізм забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб: національний та міжнародний аспекти [С.Б. Булеца, О.І. Котляр, Я.В. Лазур та ін.]; за заг. ред.: д-ра юрид. наук, проф. О.Я. Рогача; д-ра юрид. наук, проф. М.В. Савчина; к.ю.н., доц. М.В. Менджул. Ужгород: РІК-У, 2017. 348 с.
7. Міграційне право України / за ред. С. М. Гусарова. Харків, 2016. 296 с.
8. Міграційне право України / за ред. С. М. Гусарова. Харків, 2016. 296 с.
9. Римаренко Ю. І. Міжнародне міграційне право. К., 2007. 640 с.
10. Супруновський А. Джерела міграційного права України. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 12. С. 201-206.
11. Тиндик Н. П. Світовий міграційний процес: теорія, практика, державне регулювання. К., 2006. 532 с.
12. Чехович С. Б. Елементарний курс міграційного права України: Конспект лекцій. К., 2004. 216 с.

Допоміжні

1. Баламуш М.А. "Міграційне право" та "міграційний режим" як категорії юридичної науки. *Правова держава*. 2016. № 23. С. 54-57.
2. Буроменський М. В. Міжнародний захист прав людини та права біженців. К., 2002. 160 с.
3. Гудвин-Гилл Г. С. Статус беженца в международном праве: Пер. с англ. / Под ред. М. И. Левиной. М.: ЮНИТИ, 1997. 647 с.
4. Довгерт А. С. Правовое регулирование международных трудовых отношений. К.: УМК ВО, 1992. 248 с.
5. Дудник Р. М.. Міграційне право як цілісність. *Правова держава*. 2018. № 30. С. 18-22.
6. Кондратьєв Я.Ю., Римаренко Ю.І., Олефір В.І. Основи міграцієзнавства. К.: Ін-т держави та права ім. В.М.Корецького НАН України, 2000. 414 с.
7. Нелегальна міграція та торгівля жінками у міжнародно-правовому контексті / За редакцією Ю.С.Шемшученка. К.: Ін-т держави та права ім. В.М.Корецького НАН України, Київський ун-т права, Національна академія внутрішніх справ України, 2001. 1012 с.
8. Олефір В.І. Адміністративно-правове регулювання протидії нелегальній міграції та торгівлі людьми. К.: Друкарня МВС України. 2004. 308 с.
9. Пирожков С. Малиновська О., Марченко Н. Зовнішня міграція в Україні: причини, наслідки, стратегії. К.: Академпрес, 1997. 128 с.
10. Піскун О. Основи міграційного права: порівняльний аналіз. К.: ПМ-Леся, 1998. 360 с.

11. Прибиткова І. М. Основи демографії. К.: АртЕк, 1997. 256 с.
12. Тодика Ю. Н. Конституційно-правовий статус іноземців і біженців в Україні. Х.: Факт, 1999. 104 с.
13. Цекалова Н. І. Межі правового регулювання міграційного права. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2016. Вип. 3 (2). С. 43-48.
14. Чехович С. Б. Юридичні аспекти міграційних процесів в Україні. К., 2001. 288 с.

Інформаційні ресурси

<http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради

України. <http://kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету

Міністрів України. <http://scu.gov.ua> – Офіційний сайт

Конституційного Суду України. <http://president.gov.ua> –

Офіційний сайт Президента України.

<http://www.un.org> – Офіційний сайт Організації Об'єднаних

Націй

<http://coe.int> - Офіційний сайт Ради Європи

<http://europa.eu.int> - Офіційний сайт Європейського Союзу

<http://echr.coe.int> - Офіційний сайт Європейського суду